

**pavel
bušta**
**expres
praha
radotín**

adolescentovy zápisky

**pavel
bušta**
**expres
praha
radotín**

adolescentovy zápisky

mladá fronta

Květinový úchyl

Vybavuji si to, jako by se to stalo dnes. Což vzhledem ke skutečnosti, že se to dnes stalo, není příliš pozoruhodné. Jenže prakticky to samé se v Radotíně odehrálo, už když jsem chodil do třetí třídy. A já teď nechci uvěřit, že jsem to dnes prožil zas. Realita je však neoblomná a mně nezbývá než připustit, že zážitky z raného dětství, jež jsem si úzkostlivě balil do okrasného papíru s nápisem *jedinečnost*, nepatří jen mně, ale že se opakují a v určitém ohledu jsou pramálo výjimečné. Přes to přese všechno mě nepřestává šokovat, že se po dvanácti letech u jednoho z radotínských železničních podchodů znovu objevil *Květinový úchyl*.

Hnal jsem se tenkrát chodbou na hodinu vlastivědy, až za mnou vlály – nejspíš nejen obrazně – mé faldy devítiletého kluka zbožňujícího cukroví. Funěl jsem a supěl, neboť vteřinová ručička, jakkoli jsem ji v duchu úpěnlivě prosil, aby si dala voraz, se nemilosrdně blížila k počátku vyučovací hodiny a já jsem celou svou ztučnělou bytost – končetiny, svaly a šlachy – musel vyhnat do učebny o dvě patra výš. Hnal jsem se jako o život, třebaže jsem po vyběhnutí prvního patra získal pocit, že právě zakouším svůj první infarkt. To mě ale nemohlo zbrzdit: věděl jsem, že když se zpozdím třeba jen o pár sekund, udělá mi podlá kantorka

přednášku, při níž mi bude předhazovat, že jako syn paní učitelky působící náhodou ve stejné škole bych měl být všem vzorem a chodit na hodiny včas a perfektně připraven. Podobnou scénku, již před ostatními posilovala mou pověst učitelského mazánka, mi ztropila už několikrát. Ostatně něco na ní být mohlo: tentokrát jsem se zpozdil kvůli podpisu do žákovské knížky a několika erárním sušenkám, jež mi mamička věnovala v přízemí školní budovy.

V prvním patře jsem se málem srazil s Ervínem Stránským spěchajícím v opačném směru. Jediný učitel mužského pohlaví na radotínské základce, šedivá to persóna s velkými čelními kouty, nastoupil do školy tento rok. Učil tělocvik a češtinu a já byl rád, že jsem ho nevyfasoval na žádný z těchto předmětů, zvláště na první z nich: dokázal jsem si živě představit, jak na mě lunaticky huláká a nutí mě k nesmyslnému skoku přes obrovský tělocvičný nástroj s názvem koza. Protože nebyl nadán úřední mocí po zákopčaníkovsku – se sluncem v duši – týrat mou obézni podstatu, jen se přede mě postavil a chvíli na mě třeštil oči, jako by uvažoval, zda bude časově úspornější a méně namáhavé mě obejít, nebo překročit.

„Dobrý den,“ zahuhlal jsem.

Opíraje se o pokrčená kolena, využíval jsem nucené pauzy k vydýchání se.

„Dobrý den,“ odpověděl a mávl rukou, jako bych byl otravný hmyz, obešel mě a spěchal dál.

Otočil jsem se za ním a těsně předtím, než zapadl do dveří ředitelny, zahlédl jsem nechutné nášivky na loktech pro něho typického tvídového saka, jímž si nejspíš pokoušel dodat chybějícího učitelského charismatu. V tu samou chvíli se rozdrnčel školní zvonek.

Zatímco jsem vycházel schody, teď už pomalým, zasněným tempem kapra proplouvajícího javorovým sirupem (učitelčině výstupu se už tak jako tak nedalo vyhnout), myslel jsem na povědomý škleb ve Stránského tváři. Poprvé jsem jej zaznamenal v půli září, krátce po jeho příchodu do naší školy. Jeden z páťáků mu tehdy do očí vmetl „připosranýho čurajzníka“, načež dostal učitel šílený záchvat, neovladatelný třas a jako epileptik na světelné show se hnal chodbami do ředitelny, kde dlouho do ředitele hučel, aby toho malého hulváta exemplárně potrestal. Po škole se to rychle rozkřiklo od učitelek, v inkriminovanou chvíli okouňjících před ředitelnu u automatu na kafe a pozorně naslouchajících celé scéně.

Provinilec obdržel podmínečné vyloučení ze školy, jelikož však odmítal ustoupit byť jen o píď ze svého názoru, že Stránský všechny zbytečně buzeruje, poslali ho raději rodiče na jinou školu.

Před chvílí měl učitel znovu velmi naspěch, a znovu šel do ředitelny. Co se asi stalo? Zadělal si zas u něho někdo na průšvih? Nebo na svém pozemku narazil na ropu a běžel dát výpověď? Či snad pod vlivem hlubokého, autentického citu kvačil vyznat řediteli lásku? Absorbován vymýšlením bláznivých a ještě bláznivějších teorií, blížil jsem se ke dveřím učebny, za nimiž se už učitelka zajisté klepala nedočkavostí, jak mě přede všemi zpucuje; nemohl jsem doufat, že by si nepovšimla mých po lavici rozházených školních pomůcek.

Povzdechl jsem si, pokusil se soustředit na představu, že je kdesi v budově nešťastník, který rozružil Stránského, čímž na tom bude brzy o dost hůř než já, a stiskl kliku. Ještě jsem nepřestoupil práh, a už se ozvalo škodolibé:

„Áááá, pán se uráčil nás poptít svojí přítomností!“

S povzdechem jsem za sebou zavřel dveře.

„Tak pojď blíž, ať na tebe vidím,“ zamlaskala učitelka sadisticky.

Rozpohyboval jsem své faldy směrem k ní. Zatímco jsem se valil, pokukoval jsem po sedících spolužácích. V očích většiny z nich jsem spatřil toužebné očekávání výstupu, jehož jsem se měl stát terčem.

„Takže, mladý muži,“ deklamovala učitelka spokojeně poté, co jsem se k ní přiblížil asi na dva metry, „jakkak si to představuješ chodit takhle pozdě na hodinu, co? Zrovna, ty, syn naší paní...“

„Co... už?“ přerušil ji z ampliónu školního rozhlasu nad našimi hlavami nejistý Stránského hlas, a já jsem za ten zásah shůry pocítil neskonale vděk.

„Snad... snad už... i když nejspíš asi ne, vypadá to, že je to nějaký rozbitý, krám jeden zasranej!“ vystřídal jej z téhož zdroje hlas ředitele. „Já vám to zkusím zapojit ještě takhle.“

Načež zaryčel reproduktor jako kastrovaný kocour. Neviditelný bič prošlehl ušními bubínky všech a největší újmu způsobil učitelce, která se – jakoby v křeči – popadla za spánky a hned mě pokynutím hlavy poslala do lavice. V duchu jsem zajásal a rozběhl se ke své židli.

Konečně z ampliónu zazněl ředitelův uhlazený tón, klidný a oproštěný od všech vulgarismů jako vždy, když hovořil a věděl, že ho slyší žáci. „Hlášení školního rozhlasu, opakuji, hlášení školního rozhlasu. Milí žáci, zde pan učitel Stránský má pro vás pro všechny důležité sdělení.“

V aparátu to zachrastilo a ozval se zas Stránský artikuluující o poznání hůře než ředitel. Bylo jasné, že nemluví do mikrofonu příliš často, nečiní-li tak vůbec poprvé.

„Žáci, dnes jsem obdržel velice závažnou informaci,“ pravil a my všichni jsme napínali uši, abychom tomu brblání rozuměli. Mohl-li jsem ze Stránského tónu cokoli usuzovat, zdálo se mi, že za ním cítím... ale ne, že by starost?

„V těsné blízkosti školní budovy, u tunelu vedoucího pod železničním přejezdem u starého sídliště, případně uvnitř tunelu, byl zpozorován deviant, který se fyzicky obnažuje před zraky mladých lidí. Protože vy, žáci základní školy, jste jeho nejpravděpodobnější cílovou skupinou, rádím vám, abyste šli domů jinudy, popřípadě chodili ve skupinkách, a devianta tak odradili od jeho počínání. Konec hlášení.“

Ve třídě se rozhostilo ticho, které chvílemi ještě přerušila nějaká ta „prdel“, „kurva“ nebo „hovno“ z úst ředitele pokoušejícího se vypnout „ten krám“, totiž školní rozhlas. Když jeho slovní průjem ustal, začala třída bez ohledu na učitelku nahlas vzrušeně přemítat, co si o celé záležitosti myslet.

„To znám, viděl jsem to v telce!“ vyslal své moudro neznámému adresátovi spolužák František, „voni na lidi ukazují famfrňouse!“

„Famfrňouse?“ zeptala se zmatená Lucie, čistá jako liliový květ netknutý surovou tělesností.

„Ptáka, ne?“ zvednul se František a zuřivě gestikuloval, ukazuje na svůj rozkrok, „pindoura!“

„A proč to jako dělaj?“ otázala se Lucie, ještě zmatenější.

„Vim já?“ reagoval František. Pak vyskočil na lavici a s pokřikem „Ukážu vám ferdáka!“ se jal rozverně skákat po školních pomůckách, čímž ve třídě vyvolal nevázané veselí.

„Ticho!“ připomněla nám učitelka svou přítomnost. „Všichni, okamžitě! A ty si, Františku, sedni a rovnou mi dej žakovskou knížku. Škrtnu ti obrázek.“

František slezl z lavice, sedl si na židli a podal přispěchavší učitelce žakovskou knížku s lhostejným výrazem, jako by mu to bylo šuma fuk. Aby ne, byl bych se vsadil, že už beztak všem předtištěným obrázkům stačil domalovat „ferdáky“ nebo „fifiny“.

Stránského varování na nás zapůsobilo jako výzva. Utvořila se početná skupina spolužáků, kteří se úchylovi (vysloužil si okamžitě tohle přízvisko, slovo *deviant* působilo příliš vznešeně, a navíc mu nikdo dobře nerozuměl) nechťeli vyhnout, nýbrž právě naopak si ho důkladně prohlédnout. O velké přestávce jsme se v počtu asi třiceti jedinců včetně mě, kteří jsme končili už o tři čtvrtě na dvanáct, domluvili, že se po vyučování sejdem před školou a podnikneme dobrodružnou výpravu jako děti z knih Enid Blytonové (naštěstí nikdo vtipně nepoznamenal, že já jsem ten Špekoun). Dokonce jsme se rozhodli vynechat oběd. Měl jsem štěstí, že máma toho dne neměla dozor v jídelně, určitě bych byl od ní dostal kázání a možná ani nemohl vyrazit spolu s ostatními.

Dvě hodiny zbývající do akce ubíhaly mučivě pomalu. Ve vzduchu – nejen vinou Františkova meteorismu – bylo cítit dusno, takřka jsme se jím zalykali. Nakonec přešly i ty dvě hodiny a na prostranství před hlavním vchodem se sešlo něco přes dvacet dětí těšících se jako před školním výletem na to, až uvidí svého prvního opravdického úchyla. Po uplynutí pěti minut, jež samozvaný kapitán František vyhradil čekání na opozdilce, jsme se dali do pohybu, jeden velký, bzučící roj. Cílem naší výpravy byl železniční podchod u fotbalového stadionu.

I když se podchod nachází nedaleko od školní budovy, šli jsme tam docela dlouho: spousta vrtících se, na sebe namačkaných dětí není po úzkém chodníku s to postupovat moc rychle. Bylo mi horko a potil jsem se. A nebyl jsem sám. Vedro bylo takové, že když něčí noha šlápla na vyspravovaný okraj cesty, k podrážce boty se jí svou lepavou, bezzubou mordou přisál asfalt. Vzduch před námi se vlnil v horečnaté vizi a svět se roztékal jako zmrzlinový pohár.

„Tak a jsme tady,“ pronesl František.

Rozprostřeli jsme se po chodníku, jenž vedl asi metr a půl pod železniční tratí a dva metry nad dírou podchodu, takže jsme měli slušný výhled všemi směry. Ně kterým z nás to přesto nestačilo a vyhoupli se na plaňky blízkého plotu, aby jim neuniklo nic z té scény, kdy sem přivedou úchyla. Měli jsme pocit, jako by šlo málem o nějaké divadlo objednané Stránským pro naši potěchu. Uběhlo pár minut a nic se nedělo, krom toho, že se podchodem kolem nás prošoural stařík táhnoucí za sebou kolečkovou tašku a udiveně zírající na tak velké srocení dětí bez dozoru dospělého. František ještě s pár kluky prošel tunelem na druhou stranu a když se vrátil, bezradně pokrčil rameny.

„A není dneska náhodou Apríla, co?“ zahulákal spolužák David.

„Ale prosimtě,“ sjel ho František, „je přece červen, ty pako.“

„Jasně že to vím. Myslel jsem, jestli si z nás jako Stránský nevystřelil.“

Dětské remcání nabíralo na intenzitě, když se těsně u kolejí, kousek nad betonovým stropem tunelu, cosi pohnulo v křoví. Já a několik dalších jsme instinktivně ustoupili o pár kroků. K nevíře všech se křoví rozhrnulo a z něj

vyskočila ta nejbizarnější kreatura, jakou kdy z nás kdo spatřil.

Můj první dojem byl, že přede mnou stojí muž... leč zároveň to muž nebyl. Měl na sobě ženské šaty oslňující pestřým květinovým vzorem a ze rtů mu zářila křiklavá rtěnka daleko přesahující rty, jako by ji nanášela ruka klepající se rozčilením. Všechny ostatní propriety patřily v mých očích mužskému světu: lakýrky, chlupatá lýtka, masivní sluneční brýle a husté černé vlasy v pramenech tak rozcuchaných, že zkrátka nemohly patřit ženě.

Publikum ztuhlo, že vypadalo jako zachycené na malířově plátně. Obraz na způsob pozdního van Gogha, scéna horkem rozmazaná a šmouhovatá, z níž už je cítit autorův počínající rozpad osobnosti. Srocení upírá zrak k podivné kreatuře s blahosklonně rozpaženýma rukama. Mistrovské dílo nese název *Nechte dítěte jíti ke mně*.

„To je von?“ zašeptala nevěřícně Lucie.

Všichni jsme se k ní otočili, ale nikdo nereagoval.

„Jak se vůbec pozná takovej úchyl?“ nenechala se Lucie odbýt a štouchla do Františka, který jen pokrčil rameny. Pak se rozhlédla a přidala na hlasitosti s úmyslem vydolovat z někoho alespoň holou větu. „To určitě není von. Tenhle vypadá spíš jako blázen. Popletenej. Derozientovanej.“

Odpovědí jí bylo nejisté ticho.

„Já jenom říkám, že tohle je nějakej blážínek, co se sem omylem zatoulal,“ vedla si dál svou.

Opět ticho. Ještě hutnější a nejistější.

„Jestli je to ten úchyl,“ pokračovala Lucie, „tak proč teda neukazuje toho, no...?“

Na to kreatura z mostu lehce, takřka nesměle zavyla, čímž k sobě opět přitáhla naši pozornost.

„Počkejte tu, pane,“ zavolala na ni Lucie, „my vás za chvíli někam odvedeme!“

Pak se obrátila k nám a založila si ruce v bok:

„No? Jak to, že neukazuje... to?“ zeptala se a ihned si odpověděla: „Protože to není žádnéj úchyl!“

Na to s výrazem obětavého skauta zamířila k postavě v křoví. „Pojďte dolů, pane,“ předla na ni konejšivě, „ještě vás tam něco přejede. Kousek odsud je nemocnice, my vás tam doprovodíme a bude vám zase dobře.“

Postava v šatech napřed skrz své tmavé brýle nehnutě civěla na dívku blížící se s nataženou ručkou a pak zvláštním, zvířecím způsobem zaskučela a rukou si přes látku začala masírovat rozkrok.

Doprovodné vzdychací *crescendo* Lucii znejistilo a zastavilo na půli cesty. Její rozpaky úchyla zjevně vyrajcovaly a vyprovokovaly k velkému finále: vyhrnul si sukni až k břichu, čímž před námi obnažil naběhlý penis. Popadl jej do pravé ruky a zamával jím na spolužačku, která ihned zakvílela jako Allen Ginsberg.

Tváří v tvář scéně, již se úchyl jednoznačně demaskoval, František užasle vydechl:

„Ferdák...“

Načež se shýbl, na okraji chodníku nahmatl kámen a metl jím po úchylovi. Strefil ho sice jen do holeně, ale i to v našem klučicím táboře probudilo chuť Františka napodobit.

„Na něj!“ ukázal František na devianta a rozběhl se za ním, následován ostatními. „Bijte ho, úchyla!“

Také jsem nelenil a zpod blízkého keře vytáhl dlouhou pružnou větev, připraven jí úchyla pořádně přetáhnout přes tu jeho divnou věc. Začali jsme se drápat na násep. Když úchyl zpozoroval tlupu malých divochů valících se

k němu, učinil čelem vzad a vyrazil ke kolejišti. Vtom zatriubil přijíždějící vlak, což pro nás bylo signálem, že vydávat se teď za tou kreaturou není radno: v Radotíně se nezdá stane, že vlak rozšmelcuje přes koleje přebíhajícího člověka, který si byl jist, že *to ještě stihne*. Poslušně jsme se stáhli a pozorovali úchylnu, jenž před vlakem uskočil na poslední chvíli, tak tak, že mu lokomotiva neservala apartní koktejlky ze zadku. Že bychom mohli seběhnout z náspu a pronásledovat ho podchodem, v tu chvíli nikoho z nás nenapadlo.

Poté, co jsme se stačili vyškrabat na uvolněný násep, jsme zahlédli už jen pestrobarevnou šmouhu mizící v dáli. Nakonec se nám úchyl zcela ztratil z dohledu a k našim uším dolehl zvuk túrovaného motoru, jenž zněl skoro stejně vzrušeně jako před chvílí úchylovky vzdechy.

„Ten měl štěstí, co?“ řekl kdosi. „Že ho tu nezahlíd žádný dospělej.“

„Houby štěstí,“ odsekl František. „Spíš to tu dobře zná. Věděl, že tady v poledne mimo dětí nikdo nechodí.“

„No jo, prvňáky občas vodí mámy, když prckové nejsou v družině.“

„Ty jsou ale teďka na vobědě. Říkám: ten úchyl se tu vyzná.“

„Myslíš jako, že je vodsad?“ zeptal jsem se.

„Já už si radši nemyslím nic,“ pokrčil František rameny. „Jediný, co vím, je to, že jsme právě viděli *Květinovýho úchylnu*.“

Tenhle název se měl do našich malých hlav zažrat jako červ do gangrenózní končetiny. Nebyl to první originální termín, který jsme se od Františka naučili, jako první však v sobě nesl nádech mystična umocněného společným prožitkem. Spojení pěkného slova *květinový* s disonantním

výrazem *úchyl* se zapsalo do dějin naší třídy coby Františkův majstrštyk.

Samosebou, že se celá naše akce záhy provalila vinou Lucie, která se ze svého traumatu ještě ten den večer vybrečela doma mamince a tatínkovi. A tak se naši rodiče, jež zpráva oběhla rychlostí světla, sesypali na ředitele školy jako hejno mrchožravých supů. Od něho se dozvěděli, že zpravil policii ihned poté, co Stránský o deviantovi informoval žáky. I tak se dočkal několika výhrůžek od movitějších spoluobčanů, kteří měli na právníka a tvrdili, že tu zprávu neměl pouštět ven školním rozhlasem.

„Znáte přece děti, ty se hned všeho chytanou!“ pohoršoval se určitě některý z nich.

„Víte co? Běžte do hajzlu, vy ksichtě!“ odpověděl mu možná ředitel, jehož vulgarita s přibývajícímí léty pedagogické služby ztrácela na své latenci.

Ale to už si mohu jen domýšlet. Jediné, co vím najisto, je, že je ředitel vyhodil s poukazem, ať se obrátí na policii. Na místní stanici, kde právě sloužil náčelník Okousal, se ukázalo, že policie okolí tunelu prohledala, na nic zvláštního však nenarazila, protože se navrátila ke svým běžným činnostem.

V reakci na toto prohlášení se na místní úřad snesla sprška rozlícených dopisů. Radotínská policie pak na čas zavedla hlídky operující v okolí tunelů i po celé obci, hlavně u škol a školek.

Po nějaký čas se *úchyl* neukázal.

Na začátku nového školního roku jsem šel s mámou ze školy domů a u tunelu, památného místa střetnutí s Květinovým *úchylem*, jej spatřil zas. Tentokrát v mnohem nepohodlnější pozici: na jeho ležícím těle klečeli dva muži

a svírali mu zkroucené paže. Opodál stáli dva jakoby zka-
menělí prvňáčci. Fascinovaně zírali na muže v květovaných
šatech, s pomalovanou pusou, černými slunečními brýle-
mi na očích a podivně splepenými vlasy. Chrčel a škulal se-
bou, leč nebylo mu to nic platné.

„Dobrý den, paní učitelko,“ zavolal na matku jeden
z mužů pacifikujících úchyla, „tak jsme ho chytili. Pan Be-
ránek už šel pro policajty. Jdeme takhle domů s našima
klukama, oni běží trochu napřed, když na ně vyskočí tady
tenhle úchyl. Pak zmerčil nás a chtěl vzít roha, ale my jsme
ho snadno dohnali. Ty šaty jsou moc upnutý na to, aby se
v nich dalo dobře běžet. Za parádu se platí, vidte, paní
učitelko?“

„Asi ano,“ odvětila váhavě má sarkasmům nepřivklá
matka, „hlavně, že jste ho dostali. A ty, Petře,“ otočila se
ke mně, „tam tak nezírej. Jdeme odtud, policie si poradí
i bez nás.“

Popadla mě za ruku, ale já se jí vysmekl. Nejen proto, že
už jsem si na to připadal velký, ale hlavně proto, abych za-
mířil ukazovák na Květinového úchyla. „Hele, mami...“

„No tak,“ zabručela máma, „neukazuj na něj...“

„Ale vždyť je to...“

Jak se úchyl zmítal, jeden z mužů ho přirazil zátylkem
k zemi. Deviantovi se na hlavě posunuly vlasy, o nichž
jsem se už dřív domýšlel, že to jeho vlasy nejsou. Byla to
paruka. Ta, jakmile se mu trochu svezla z čela, odhalila po-
vědomé čelní kouty. Dodal jsem si odvahy, přistoupil až
k zajatci a z nosu mu stáhl brýle. Objevil se známý kukuč.

„Pan učitel Stránský...“ sykla máma užasle.

Odhalení ji natolik vyvedlo z míry, že mi úplně zapo-
mněla vynadat za to, že jsem se na úchyla odvážil sáh-
nout.

Nasucho jsem polkl. Všechno do sebe zapadalo. „Ten úchyl se tu musí vyznat,“ řekl onoho památného dne František. Měl pravdu. A ten výraz Stránského tváře v momentě, kdy jsem se s ním předtím srazil na školní chodbě! A hlas, jenž se mu ve školním rozhlase chvíl starostí... anebo vzrušením? Aby se mu netrásl, vždyť si to divadlo skutečně zinscenoval sám, a ještě nás na ně za ředitelovy asistence sezval. Štěstí tenkrát stálo na jeho straně. Chybu udělal, když se svou vzrušující performancí rozhodl po prázdninách zopakovat.

A vidíte: dnes, po rovných deseti letech, se bývalý učitel pan Stránský vrátil na místo činu a recidivoval. Dokonce měl prý na sobě známé květované šaty, i když už asi ne tak zářící novotou jako tenkrát. Po léta se musel podrobovat léčbě, díky níž snad od něho na čas byl pokoj, jenže touha po odhalování se byla u něho mocnější všech léčebných kúr. U železniční trati z houští vyskočil na dvě čtrnáctileté Radotíňanky a rovnou na ně vytáhl svého utahováka. Nejspíš byl po dlouhém půstu tak natěšený, že přeskočil všechny vstupní rituály. Co se ale nestalo: děvčata se mu – na rozdíl od nás tenkrát – vysmála, s opovržlivými grimasami ho obešla a ponechala poblíž podchodu jeho pocitům marnosti.

Pro Stránského si záhy přišli policisté, jimž se to rozjařené dívky jakoby mimochodem stavily oznámit. Seděl tam ve svých květovaných šatech v trávě, s hlavou svěšenou, a svým výstředním zjevem připomínal exponát na výstavě *Avantgardní umění dneška*. Při odvádění na policejní stanici nekladl sebemenší odpor. Na místě pak rezignovaně shodil paruku i sluneční brýle a tiše se rozplakal. Alespoň takhle to na potkání každému vykládala stará

drbna paní Okousalová, která má od muže policisty zprávy z první ruky.

Hádám, že o panu Stránském už v životě neuslyším. Aby bylo jasno, nikdy jsem ho neměl rád, dokonce se mi hnusil dávno předtím, než jsem se dozvěděl o jeho druhé identitě Květinového úchyla. Ale vzpomínka na něho mi byla drahá jako nenahraditelný střípek v mozaice mého dětství. A teď se jí krutě vysmály dvě čtrnáctileté holky, jimž nejspíš Stránského ferďák přišel k smíchu.

Vím, že to ode mě může znít trochu nadneseně, ale začínám pozorovat, jak stárnu. Že se věci kolem mě překotně mění a střídají je nové. A že je všechno rychlejší a povrchnější. Nemám strach z budoucnosti. Bojím se jen toho, že se začnou probouzet jiné vzpomínky z mého dětství a nebude žádného policisty, který by si je někam odvedl a zamezil jim v dalším zesměšňování se.

Křest se Stalinem

Můžete to nazývat nevolností vyvolanou alkoholem. Klidně si tomu říkejte společenská únava. Interpretujte skutečnost po svém a směle to označujte za přirozenou obrannou reakci těla na přemíru – lidmi tolerovaného – jedu. Já jenom vím, že když jsem se poprvé v životě opravdu opil, tak jsem se strašně poblil.

Oné horké letní noci bylo možno spatřit na úzké cestě vedoucí k radotínským říčním lázním dvě figurky, jež nejspíš vypadly z krabice s nějakou hodně ujetou hrou. Jedna z nich se vlekla způsobem křičícím do okolí, že všechna nespravedlnost světa si dřepla na ni, ale že i přes to strašné utrpení se rozhodla onu tíhu hrdinně snášet. Tou uhrovitou parodií na mediálně nejznámějšího pána všech ztroskotanců Kurta Cobaina nebyl nikdo jiný než já. S mučednickým výrazem jsem šoupal své příliš dlouhé a příliš roztrhané džíny po zemi a občas si drsně odplivl do pole prostírajícího se podél cesty. Vedle mě o zem duněly podrážky okovaných bot kamaráda Richarda. Ten byl pro změnu napasován do těsných černých kalhot a neméně černého trička s vyobrazením hořícího obráceného pentagramu. Richard se prohlašoval za metalistu, satanistu, sluhu temnot a prokletého jedince, jinými slovy byl *Zlem*.

Ohon jeho dlouhých černých vlasů mu poskakoval po zádech, respektive černé kožené bundě, v níž mu muselo být neskutečné vedro vzhledem k teploměru stoupajícimu ke třiceti stupňům. Říká se tomu daň za stylovost. Lidé, kteří nás míjeli, mě museli mít za chudáka trpícího samomluvou, protože Richard byl tak černý, že ho v temnotě noci nemohli vidět.

„Hele, vole,“ zamutoval jsem, „ty kapely, co tam dneska hrajou, stojej vážně za vyliž, takže já bych zůstal jenom chvilku, možná si trochu zapogoval, ale hlavně si dáme pár pivek, ne?“ prohodil jsem sebejistě.

Ve skutečnosti jsem se děsil vize, že vystojíme kilometrovou frontu, načež nás hospodský potupně vykáže ze světa dospělých jen proto, že na občance ještě přes tři roky nebudeme mít vyhovující rok narození.

„Máš recht,“ pronesl slušným barytonem Richard, kterému se – dřív než mně – podařilo zkrotit v různých tóninách poskakující hlas, „dáme si jich klidně hafo, nezůstaneme u blbejch pár, vole. Jo a prej tam bude taky Cejroš; to je hustý, ne?“

„No, ty vole, aby nebylo – kde je Cejroš, tam je to hustý!“

Cejroš byla přezdívka našeho spolužáka Martina Círského, o rok staršího než my. Díky vytrvalé píli se mu podařilo propadnout, z čehož si absolutně nic nedělal. Bezmezně jsme ho za to obdivovali. Ale v naši modlu jej povýšila i řada dalších jeho výstředních vlastností: ve vyučovacích hodinách zásadně spal, ředitelce tykal, dokázal močit výš než kdokoli z nás, a ještě ke všemu kouřil. Mimo školu jste ho nepotkali bez cigára v hubě. Za žhoucím oharkem mezi jeho rty se skrývalo cosi definitivního, nevyvratitelného.

Dorazili jsme k hospodě U Pigiho a já zběžně zkontroloval čas. Na mých hodinkách stálo hranatými elektronickými

číslicemi 21:23. Do začátku koncertu zbývala asi půlhodinka. Když jsme se proplétali mezi obsazenými venkovními stoly, cítil jsem se nesvůj. Přece jen bylo všude kolem hodně lidí a já měl nepříjemný pocit, že mě všichni pozorují. Nakonec jsme úspěšně doklopýtali ke konci fronty táhnoucí se od výčepu až k hlavnímu vchodu. Po celou dobu, co jsme stáli v řadě, jsme se hádali, kdo z nás dvou pivo objedná. Vzájemně jsme se přesvědčovali o tom, že ten druhý vypadá starší, je vyšší a má mužnější hlas. Ve víru rozepře jsme si nestačili povšimnout, že už stojíme před hospodským, který na nás s úšklebkem zírá.

Rozhostilo se trapné ticho, do něhož jsme vyhrkli oba najednou:

„Dvě pi...“

„Prosimvás, dvě...“

Zarazili jsme se a pohlédli jeden na druhého.

„Do prdele, celou dobu chceš, abych se zeptal, a teď tohle?“ přeskočil mi zlostně hlas.

„To je dobrý, hoši, vlastně *pánové*,“ ozval se hostinský potměšile, „dyť už se to točí. Jenom doufám, že na sobě nemáte skrytou kameru a nenatáčíte si mě,“ mrkl na nás a z dlaně mi vyškubl padesátikorunu.

„Na co ještě čekáš?“ dodal posměšně po předání piv. „Dneska je koncert a půllitr je za pětadvacet.“

Rozpačitě jsem pokrčil rameny, a přitom si nerad rozlil třetinu těžce nabytého rezavého moku na kalhoty.

„Do prdele!“ rozohnil jsem se, zatímco jsem byl v skrytu duše rád, protože pivo bylo pro mě hnusnou břechkou; vůbec mi nechutnalo, jenže když jsem chtěl být chlap, musel jsem to pít.

„Ty vole, nelej to tady a pojď. Jdem za Cejrošem,“ popadl mě Richard za cíp košile a táhl ven z lokálu.